

2015/2016. 2. félév

BIOSZFÉRA ÉS EMBER 1.

Ökológiai válság és kiútlehetőségek

aa1x9230, aa1c9030 – speciális kollégium, társadalomtudományi tárgyként elfogadtatható – 2 kredit

Takács-Sánta András egyetemi docens (ELTE TTK Környezettudományi Centrum – ELTE TÁTK humánökológia mesterszak, szakigazgató) – takacsanta@gmail.com

- 1. ÖKOLÓGIAI ÖNGYILKOSSÁG VAGY ÖKOLÓGIAI FENNTARTHATÓSÁG?** Rapa Nui és Tikopia története mint két lehetséges út civilizációnk számára. Melyiket választjuk?
- 2. A BIOSZFÉRA PORTRÉJA.** Hogyan változtatták meg az élőlények bolygónk képét az évmilliárdok során? Melyek a mai bioszféra legfontosabb jellemzői?
- 3. AZ EMBER VILÁGHÓDÍTÁSA.** Miként váltunk egy közönséges emlősfajból a bioszférát hatalmas mértékben átalakító élőlénné? Melyek voltak a nagy ugrások az ember bioszféra-átalakító tevékenységének történetében?
- 4. A TERMÉSZETES ÉLŐLÉNYTÁRSULÁSOK MEGVÁLTOZTATÁSA.** Hogyan és milyen mértékben módosította az ember az élőlénytársulásokat? Hogyan fest az erdőirtások története? Miért pusztulnak a talajok szerte a világon?
- 5. A BIOGEOKÉMIAI CIKLUSOK MEGVÁLTOZTATÁSA.** Miként szőlünk bele a legfontosabb biogén elemek (globális) körforgásába? Fontos következmények: „savas esők”, szmog, eutrofizáció, a növényvédők szerek káros hatásai, „ózonlyuk”.
- 6. A GLOBÁLIS ÉGHAJLATVÁLTOZÁS.** Hogyan változott a Föld klímája a közelmúltban? Milyen éghajlati változások várhatók a XXI. században? Milyen hatásokkal járhatnak ezek a bioszféra és azon belül az emberi társadalmakra?
- 7. A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG CSÖKKENÉSE.** Milyen folyamatok állnak a biológiai sokféleség ember okozta csökkenése mögött? Miért probléma a fajok és populációk mai tömeges kihalása?
- 8. LESZ-E ELEGENDŐ ÉLELMÜNK?** Mi jellemzi ma a világ mezőgazdaságát? Milyen kockázatokat rejt a mezőgazdasági géntechnológia? Hogyan volna enyhíthető a világéhezés?
- 9. ÉDESVÍZ-SZŰKÖSSÉG ÉS FEGYVERES KONFLIKTUSOK.** Lesz-e elegendő vizünk? Milyen fegyveres konfliktusok zajlanak manapság az édesvíz-szűkösség és más környezeti okok miatt?
- 10. A KÖRNYEZETI PROBLÉMÁK TÁRSADALMI HÁTTERE.** Meddig növekedhet még a világnépeség és a világgazdaság? Mi a baj a gazdasági globalizációval? Megmenthetnek-e bennünket a környezetkímélő technológiák? Melyek a legfőbb környezetvédelmi stratégiák?
- 11. AZ ENERGIÁKÉRDÉS.** Hogyan érhet véget a fosszilis tüzelőanyagok uralma? Kielégíthetnék-e a világ energiaigényét a megújuló energiaforrások? Valóban katasztrófa-e, ha elfogy az olcsó kőolaj?
- 12. KIUTAK A VÁLSÁGBÓL.** A környezeti problémák, mint „a közlegelők tragédiái”. Hogyan kerülhető el a tragédia, azaz miként erősíthető a környezetkímélő viselkedés?

Az órák időpontja: péntek **10.25 – 11.55**. Helyszín: É 0.79 (Jánossy-terem). Első óra: II. 12.